

D05-02d6

OCENJEVANJE ORGANOV ZA VALIDIRANJE IN PREVERJANJE

Kazalo

1	NAMEN.....	2
2	POUDARKI PRI OCENJEVANJU ORGANOV ZA VALIDIRANJE/PREVERJANJE.....	2
2.1	Glavna lokacija oziroma dislocirane lokacije.....	2
2.2	Ocenjevanje organov za validiranje/preverjanje okoljskih trditev	3
2.2.1	EU ETS program: Preverjanje poročil o emisijah toplogrednih plinov po Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2018/2067 z dopolnitvami.....	4
3	OBSEG OCENJEVANJA (GLEDE NA CELOTEN OBSEG AKREDITACIJE)	5
3.1	Vertikalne presoje	5
3.2	Opazovanje izvajanja preverjanja.....	6
4	ZAPISI	8
5	OPAZOVANJE EU ETS PREVERITELJA, KO IZVAJA PREVERJANJE V TUJINI	9
6	OCENJEVANJE PREVERITELJA, NOSILCA AKREDITACIJSKE LISTINE TUJEGA AKREDITACIJSKEGA ORGANA, KO PREVERJA PO EU ETS V SLOVENIJI	9
7	SPREMEMBE GLEDE NA PREJŠNJO IZDAJO	9
8	PREHODNE DOLOČBE	9
9	OBVLADOVANJE DOKUMENTA	9

1 NAMEN

Namen tega dodatka k D05-02 je določitev obsega in načinov ocenjevanja, ki so specifični za ocenjevanje organov za validiranje in preverjanje (V&V organ) po SIST EN ISO/IEC 17029 in spremljajočih programih validiranja in/ali preverjanja.

V ta namen se uporabljajo sledeči pojmi iz standarda SIST EN ISO/IEC 17029:

»**trditev**« – informacija(e), ki jo(jih) je navedla stranka. Trditev je predmet ugotavljanja validiranja in preverjanja. Trditev lahko predstavlja stanje v določenem trenutku ali pa zajema časovno obdobje. Trditev je lahko podana v obliki poročila, izjave, deklaracije, projektnega načrta ali konsolidiranih podatkov.

»**validiranje**« - potrditev trditve s predložitvijo objektivnih dokazov, da so izpolnjene zahteve za določeno nameravano prihodnjo uporabo ali aplikacijo. Objektivni dokazi lahko izvirajo iz resničnih ali simuliranih virov. Validiranje se uporablja za trditve o predvideni prihodnji uporabi na podlagi predvidenih informacij (potrditev verjetnosti).

»**preverjanje**« - potrditev trditve s predložitvijo objektivnih dokazov, da so bile izpolnjene določene zahteve. Preverjanje se šteje za postopek vrednotenja trditve na podlagi preteklih podatkov in informacij, da se ugotovi, ali je trditev vsebinsko pravilna in skladna z določenimi zahtevami. Preverjanje se uporablja za trditve v zvezi z dogodki, ki so se že zgodili, ali rezultati, ki so bili že doseženi (potrditev resničnosti).

2 Poudarki pri ocenjevanju organov za validiranje/preverjanje

Ocenjevanje V&V organov se nanaša na obseg akreditacije na področjih, opredeljenih v prijavi za akreditacijo ali v prilogi k akreditacijski listini.

Ocenjevanje vključuje ocenjevanje glavne lokacije V&V organa in dislociranih lokacij, kjer potekajo ključne aktivnosti, ter opazovanje izvajanja validiranja in preverjanja, ko se ta dogaja pri strankah.

2.1 Glavna lokacija oziroma dislocirane lokacije

Ocenevalna komisija med ocenjevanjem na glavni lokaciji oziroma dislociranih lokacijah V&V organa uporablja poleg splošnih tehnik ocenjevanja predvsem sledeče tehnike: pregled zapisov, pregled sistemskih dokumentov in razgovori z osebjem V&V organa. Osredotoči se še posebej na:

- status V&V organa, zagotovitev neodvisnosti, prepoznavanje tveganj za nepristranskost, ocenjevanje tveganja za neodvisnost, zaveza najvišjega vodstva k zagotavljanju nepristranskosti;
- organizacijsko strukturo organa, odbore;
- primerno ločitev med funkcijami validiranja in preverjanja, morebitnega svetovanja in drugih dejavnosti, ko gre za opravljanje več takih aktivnosti pri istem V&V organu;
- zavarovanje;
- poznavanje in pravilno razumevanje programa(ov) za validacijo/preverjanje;
- skladnost sistema vodenja kakovosti z zahtevami standarda za ugotavljanje skladnosti (SIST EN ISO/IEC 17029, tč. 11);
- primernost kriterijev za usposobljenost osebja (specifični za vsak program validiranja/preverjanja), vključenega v postopke validiranja/preverjanja (za vse funkcije, npr. za: pregled prijave, izbor

osebja, planiranje, neodvisni pregled dokumentacije postopka odločitve, reševanje pritožb, prizivov);

- postopke usposabljanja/vzdrževanja usposobljenosti osebja, spremljanje njihovega dela;
- izbor osebja za validiranje/preverjanje;
- primernost postopkov validiranja/preverjanja, faze validiranja/preverjanja, planiranja;
- izvajanje ključnih aktivnosti na dislociranih lokacijah;
- učinkovitost sistema nadzora nad lokacijami, kjer se izvajajo kritične aktivnosti, če je relevantno;
- obvladovanje in vzdrževanje zapisov z namenom dokazovanja učinkovite izvedbe procesa validiranja/preverjanja. Dokumentacija validiranja/preverjanja vključuje: prijavne dokumente in dokazila o pregledu prijave, planiranje, način vzorčenja, delovno gradivo z obiska pri stranki in drugo gradivo, uporabljeno pri validiranju/preverjanju, dokumentacija, ki podpira zaključke izjave o validiranju/preverjanju, ter morebitno poročilo, dokazilo, da je dokumentacijo z validiranja/preverjanja pregledal neodvisni pregledovalec, odločitev o validiranju/preverjanju;
- pregled in priprava izjave o validiranju/preverjanju;
- postopek o morebitnih dejstvih, odkritih po izidu izjave o validiranju/preverjanju;
- sklicevanje na izjavo o validiranju/preverjanju in uporabo znakov;
- primernost podpogodbениkov, če je relevantno;
- dostopnost informacij, varovanje zaupnosti;
- sklicevanje na akreditacijo;
- druga morebitna določila programa validiranja/preverjanja.

2.2 Ocenjevanje organov za validiranje/preverjanje okoljskih trditvev

Ko organi za validiranje in preverjanje ugotavljajo skladnost okoljskih izjav, upoštevajo, poleg zahtev standarda SIST EN ISO/IEC 17029, tudi zahteve standarda SIST EN ISO 14065 in zahteve, navedene v opredeljenem programu. V primeru EU ETS programa (glej tč. 2.2.1) se poleg zgoraj naštetih standardov upošteva Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/2067 z dopolnitvami in drugi relevantni standardi.

Pri ocenjevanju organa za validiranje/preverjanje okoljskih informacij se poleg navedenega v točki 2.1 preveri še:

- odgovornost za dejavnosti, ki jih izvaja v okviru AUP («agreed-upon procedures»), in za poročila o dejanskih ugotovitvah, ki jih izda kot rezultat uporabe tega postopka;
- izpolnjevanje etičnih zahtev za osebje (SIST EN ISO 14065, poglavje 4);
- postopek za opredelitev kompetenc za vsak program in sektor;
- izpolnjevanje kompetenc preveriteljev/validatorjev, tehničnih strokovnjakov in pregledovalcev (SIST EN ISO 14065, točke 7.3.4 – 7.3.9);
- zagotovljenost dostopa do ustreznega (notranjega/zunanjega) znanja za posvetovanje v zvezi s programi (SIST EN ISO 14065, Priloge D, E in F);
- način in pogostost spremljanja osebja;
- podpogodbениštvo in določitev obsega podpogodbenege dela;
- proces validiranja/preverjanja, določitev obsega posla (npr. preverjanje, validiranje, AUP ali njihovo kombinacijo);
- planiranje in priprava strateške analize za določitev obsega preverjanja/validiranja, ocena tveganja neskladnosti s kriteriji, vključitev informacije o nivoju zaupanja in pomembnost;

- pregled dokumentacije s strani neodvisne osebe, vsebina pregleda;
- postopek za odločanje, odločevalec, odločitev o trditvi ali poročilu o dejanskih ugotovitvah (AUP);
- priprava in izdaja mnenja o preverjanju/validiranju, vsebina;
- razpoložljivost informacij o procesu;
- pravila za sklicevanje na preverjanje/validiranje in uporaba znakov;
- upoštevanje IAF MD 6.

2.2.1 EU ETS program: Preverjanje poročil o emisijah toplogrednih plinov po Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2018/2067 z dopolnitvami

V ta namen se uporabljajo sledeči pojmi iz Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2067:

»**preverjanje**« pomeni dejavnosti, ki jih opravi preveritelj, da bi izdal poročilo o preverjanju v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2018/2067;

»**preveritelj**« pomeni pravno osebo ali drug pravni subjekt, ki opravlja dejavnosti preverjanja v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2018/2067 ter jo je akreditiral nacionalni akreditacijski organ na podlagi Uredbe (ES) št. 765/2008 in Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2067, ali drugače pooblaščen fizično osebo, ne glede na člen 5(2) Uredbe (ES) št. 765/2008;

»**EU ETS presojevalec**« pomeni posameznega člana skupine za preverjanje, ki je odgovoren za opravljanje preverjanja poročila upravljavca ali operaterja zrakoplova in ni EU ETS vodilni presojevalec;

»**EU ETS vodilni presojevalec**« pomeni presojevalca sistema EU ETS, odgovornega za usmerjanje in nadzor skupine za preverjanje ter za opravljanje preverjanja poročila upravljavca ali operaterja zrakoplova in poročanja o njem;

»**tehnični strokovnjak**« pomeni osebo, ki zagotovi podrobno strokovno znanje in izkušnje o posebnih vsebinah, potrebne za opravljanje dejavnosti preverjanja za namene poglavja III in dejavnosti akreditiranja za namene poglavja V Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2067;

»**poročilo upravljavca ali operaterja zrakoplova**« pomeni letno poročilo o emisijah, ki ga mora predložiti upravljavec ali operater zrakoplova v skladu s členom 14(3) Direktive 2003/87/ES, poročilo o tonskih kilometrih, ki ga mora predložiti operater zrakoplova, kadar vloži zahtevek za dodelitev pravic do emisije v skladu s členom 3e in členom 3f navedene direktive, poročilo o izhodiščnih podatkih, ki ga predloži upravljavec v skladu s členom 4(2) Delegirane uredbe (EU) 331/2019 ali poročilo o podatkih, ki ga predloži upravljavec v skladu s členom 5(2) Uredbe (ES) št. 765/2008.

Pri ocenjevanju preveriteljev poročil o emisijah toplogrednih plinov se poleg navedenega v točki 2.1 in 2.2 preveri še:

- primernost kriterijev za usposobljenost EU ETS presojevalcev, tehničnih strokovnjakov, neodvisnih pregledovalcev (specifični za program), praviloma se izpelje razgovor tudi z EU ETS presojevalcem (Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/2067, členi 36 – 40, EA-6/03 M, IAF MD 6);
- usposobljenost za preverjanje poročil o izhodiščnih podatkih, poročil o podatkih o novih udeležencih ali letnih poročil o ravni dejavnosti (Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/2067, člen 37, Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/2084);
- izvajanje postopka preverjanja (pogodbene obveznosti, določitev časa (EA-6/03 M), strateška analiza, analiza tveganja, program preverjanja, priprava notranje dokumentacije, poročila o preverjanju ...);

- izpolnjevanje pogojev za neopravljene obiske na lokaciji;
- poenostavljeno preverjanje naprav;
- izvajanje virtualnih obiskov na lokaciji (Uredba (EU) 2020/2084) in odobritev le-tega s strani pristojnega organa (Competent Authority);
- pregled in priprava izjave o preverjanju, morebitnih dejstev po izdaji poročila o preverjanju in pisne izjave (Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/2067, člen 27, ISO 14064-3, EA-6/03), poročila o izhodiščnih podatkih, poročila o podatkih o novih udeležencih, letna poročila o ravneh dejavnosti;
- upoštevanje zahtev EA-6/03 M, in drugih dokumentov, ki jih izda EU, DG Clima;
- upoštevanje standarda SIST EN ISO 14064-3, ISO 14066;
- pravila za menjavo vodilnih presojevalcev pri operaterjih zrakoplova;
- kjer je relevantno, poročilo z nadzora nad delom akreditiranega preveritelja, ko preverja v drugi državi članici;
- izvajanje preverjanj v tujini;
- izvajanje ključnih aktivnosti na dislociranih lokacijah;
- učinkovitost sistema nadzora nad lokacijami, kjer se izvajajo kritične aktivnosti, če je relevantno;
- sodelovanje s pristojnim organom (MOPE).

3 OBSEG OCENJEVANJA (GLEDE NA CELOTEN OBSEG AKREDITACIJE)

3.1 Vertikalne presoje

Pri V&V organu ocenjevalci na začetnem in ponovnih ocenjevanjih izvedejo skupaj vsaj tri vertikalne presoje za posamezen program validiranja/preverjanja. Pri izboru se upošteva tudi primere organizacij z več lokacijami (»multi site«) in primere postopkov preverjanja/validiranja, izvedenih v tujini.

Ob rednih nadzornih obiskih se izvede vsaj ena vertikalna presoja za posamezen program validiranja/preverjanja tako, da se zagotovi, da so pregledana vsa področja akreditiranja v enem akreditacijskem ciklu. Izvedene vertikalne presoje se z informacijo o področju in programu dokumentira tudi v Planu opazovanj in vertikalnih presoj (OB05-66).

V primeru **EU ETS programa** se na začetnem ocenjevanju naredi, če je le mogoče (če ima preveritelj stranko), po ena vertikalna presoja za vsako skupino dejavnosti iz obsega akreditacije (1-12, 98, 99). Ob vsakem nadzoru je potrebno narediti vertikalno presojo za skupino dejavnosti 1a ali 1b, ko sta le-ti v obsegu akreditacije. V nadaljnjih 3 nadzorih in ponovnem ocenjevanju se izvedbo vertikalnih presoj planira na način, da so le-te izvedene za vsako skupino dejavnosti iz obsega akreditacije v okviru enega akreditacijskega cikla. Praviloma se izbere primere pri upravljavcih naprav z veliko količino emisij in kompleksnimi emisijami (tudi procesne). Vsaj pri eni vertikalni presoji pri začetnem ocenjevanju je potrebno preveriti korektnost izračuna količine skupnih emisij na osnovi originalnih dokumentov/podatkov (navzkrižna kontrola). V nadaljevanju se izvede takšen izračun vsaj enkrat na dve leti. Postopek se lahko izvede na primeru vertikalne presoje ali na primeru opazovane presoje.

Pri izboru primerov za vertikalne presoje se upošteva tudi planirana opazovanja izvajanj preverjanj tako, da se zagotovi enakomerno zastopanost akreditirane dejavnosti v ocenjevanem vzorcu.

Ko preveritelj zaprosi za širitev obsega akreditacije na novo skupino dejavnosti, je potrebno oceniti njihovo kompetentnost in narediti vertikalno presojo za prijavljen obseg akreditacije.

3.2 Opazovanje izvajanja preverjanja

Ocenjevanje V&V organa pri izvajanju validiranja/preverjanja pomeni ugotavljanje, ali se postopki validiranja/preverjanja izvajajo po pravilih, kot so zapisana v sistemu vodenja V&V organa in V&V programu, ali sestava članov za validiranje/preverjanje izkazuje primerno poznavanje in razumevanje kriterijev za validiranje/preverjanje, programa za validiranje/preverjanje in drugih relevantnih dokumentov ter ali ima potrebne preveriteljske veščine in sposobnost za izvajanje validiranja/preverjanja.

V okviru začetnega ocenjevanja in ponovne ocenitve V&V organa se opazuje reprezentativni del validiranih/preverjanj oziroma najmanj eno validiranje in eno preverjanje, ko se le-to izvaja pri stranki v okviru posameznega V&V programa. Plan opazovanja in vertikalnih presoj pripravi vodja področja akreditiranja po začetnem ocenjevanju V&V organa za dobo akreditacijskega cikla in se po potrebi revidira.

V primeru **EU ETS programa** se v okviru začetnega ocenjevanja, če je mogoče, izvede najmanj ena vertikalna presoja v okviru v spodnji tabeli definiranega grozda (A-I). Če preveritelj za določen grozd nima strank, se SA odloči, ali bo akreditacijo vseeno »pogojno« podelila ali ne. »Pogojna« podelitev akreditacije je mogoča le, da preveritelj dovolj zgodaj obvesti SA o nameravani izvedbi preverjanja za »pogojno« podeljen obseg akreditacije, da SA lahko izvede opazovanje. V primeru ugotovljenih neskladnosti ob prvem opazovanju za grozd, lahko SA akreditacijo začasno prekliče ali odvzame. Če preveritelj do konca akreditacijskega cikla ne pridobi stranke, ki bi opravljala dejavnosti za "pogojno" podeljen obseg, se stranki akreditacija za ta del obsega prekliče.

Za preverjanje poročil o izhodiščnih podatkih, poročil o podatkih o novih udeležencih ali letnih poročil o ravni dejavnosti v okviru skupine dejavnosti 98 ni mogoča podelitev akreditacije brez opazovanja preverjanja.

V okviru ponovnega ocenjevanja se izvede opazovanje pri vsaj eni skupini dejavnosti. Število in področje, kjer se bo izvedlo opazovanje, je odvisno od rezultatov predhodnih opazovanj, kompleksnosti področij iz obsega akreditacije, števila upravljavcev in operaterjev zrakoplovov, kjer se opravljajo preverjanja, števila EU ETS presojevalcev in EU ETS vodilnih presojevalcev in njihovih izkušenj s preverjanjem.

V primeru širitve na novo skupino dejavnosti v okviru enega grozda, je potrebno izvesti vertikalno presojo za to skupino dejavnosti. Če pa gre za širitev akreditacije na nov grozd, je potrebno izvesti opazovanje. Če to ni mogoče, se SA odloči, ali bo akreditacijo vseeno podelila ali ne in za to situacijo veljajo zgoraj navedena pravila.

V primeru, da preveritelj za neko skupino dejavnosti nima več stranke, SA za to dejavnost akreditacijo začasno odvzame ali jo prekliče, če ni več mogoče dokazovati usposobljenosti.

Grozd	Skupina dejavnosti	Obseg akreditacije / podskupine
A	1a, 1b, 7	<ul style="list-style-type: none">– Izgorevanje goriv v napravah, v katerih se uporabljajo samo komercialna standardna goriva, kot so opredeljena v Izvedbeni uredbi (EU) 2018/2066, ali če se v napravah kategorije A ali B uporablja zemeljski plin– Izgorevanje goriv v napravah, brez omejitev– Proizvodnja papirne kaše iz lesa ali drugih vlaknatih materialov– Proizvodnja papirja ali kartona

Grozd	Skupina dejavnosti	Obseg akreditacije / podskupine
B	6	<ul style="list-style-type: none"> – Proizvodnja cementnega klinkerja – Proizvodnja apna ali žganje dolomita ali magnezita – Proizvodnja stekla, vključno s steklenimi vlakni – Proizvodnja keramičnih izdelkov z žganjem – Proizvodnja izolacijskega materiala iz mineralne volne – Sušenje ali žganje mavca ali proizvodnja mavčnih plošč in drugih mavčnih proizvodov
C	2, 8	<ul style="list-style-type: none"> – Rafiniranje mineralnega olja – Proizvodnja industrijskega oglja – Proizvodnja amonijaka – Proizvodnja organskih kemikalij v rinfuzi s krekingom, reformingom, delno ali polno oksidacijo ali s podobnimi procesi – Proizvodnja vodika (H₂) in sinteznega plina reformingom ali delno oksidacijo – Proizvodnja natrijevega karbonata (Na₂CO₃) in natrijevega bikarbonata (NaHCO₃)
D	3, 4, 5	<ul style="list-style-type: none"> – Proizvodnja koksa – Praženje ali sintranje kovinskih rud, vključno s peletiranjem (vključno s sulfidnimi rudami) – Proizvodnja surovega železa ali jekla (primarno ali sekundarno taljenje), vključno s kontinuiranim litjem – Proizvodnja ali predelava železnih kovin (vključno z železovimi zlitinami) – Proizvodnja sekundarnega aluminija – Proizvodnja ali predelava neželeznih kovin, vključno s proizvodnjo zlitin – Proizvodnja primarnega aluminija (emisije CO₂ in PFC)
E	9	<ul style="list-style-type: none"> – Proizvodnja dušikove kisline (emisije CO₂ in N₂O) – Proizvodnja adipinske kisline (emisije CO₂ in N₂O) – Proizvodnja glioksala in glioksilne kisline (emisije CO₂ in N₂O)
F	10, 11	<ul style="list-style-type: none"> – Zajemanje toplogrednih plinov iz naprav, ki jih ureja Direktiva 2003/87/ES, za transport in geološko shranjevanje na območju shranjevanja, dovoljenem v skladu z Direktivo 2009/31/ES – Transport toplogrednih plinov s cevovodi za geološko shranjevanje na območju shranjevanja, dovoljenem v skladu z Direktivo 2009/31/ES – Geološko shranjevanje toplogrednih plinov na območju shranjevanja, dovoljenem v skladu z Direktivo 2009/31/ES
G	12	– Dejavnosti letalstva (podatki o emisijah in tonskih kilometrih)
H	98	– Druge dejavnosti v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES
I	99	– Druge dejavnosti, ki jih država članica vključi v skladu s členom 24 Direktive 2003/87/ES in jih je treba podrobno navesti v akreditacijski listini

Pred pričetkom opazovanja V&V organ za opazovano validiranje/preverjanje posreduje program validiranja/preverjanja z informacijami o članih skupine za validiranje/preverjanje, lokacijah preverjanja in plan validiranja/preverjanja. Ocenjevalec oceni posredovano dokumentacijo in temu prilagodi ocenjevanje.

Pri opazovanju/ocenjevanju delovanja skupine za validiranje/preverjanje morajo ocenjevalci pozorno spremljati:

- delovanje/medsebojno sodelovanje članov skupine za validiranje/preverjanje (tudi opazovalcev, prevajalcev ...), vodenje skupine (obvladovanje sprememb v planu);
- način komuniciranja s stranko (začetni (vsebina), zaključni sestanek (vsebina), obvladovanje nepredvidljive situacije);
- poznavanje zahtev programa za validiranje/preverjanje ter drugih relevantnih dokumentov, postopkov in tehnik validiranja/preverjanja (način izbire vzorca, preverjanje nadzora nad podatki in sledenje podatkom ...);
- sposobnost pridobivanja stvarnih dokazov (primernost postavljenih vprašanj in osredotočenje na pomembne zahteve);
- usposobljenost osebja, ki izvaja validiranje/preverjanje, za analizo korektnosti podatkov, na podlagi katerih je pripravljena trditev. Taka oseba mora imeti izkušnje in znanje (training) na področju ocenjevanja/obvladovanja podatkov, računovodskih principov;
- poznavanje mednarodnih/nacionalnih zahtev za validiranje/preverjanje po programu in poznavanje zahtev za usposobljenost osebja stranke;
- uskladitev različnih mnenj o ugotovitvah, nestrinjanja zapisana;
- poročanje o ugotovitvah (pravilna določitev ugotovitve, neskladnosti ne smejo biti poročane kot možnosti za izboljšavo; ugotovitev povezana s kriterijem in dokazilom);
- čas trajanja, primernost priprave programa validiranja/preverjanja (relevantnost lokacij, pokritje obsega).

Po zaključku izvedenega validiranja/preverjanja, ki je bilo opazovano s strani SA ocenjevalcev, mora V&V organ v roku dveh tednov SA predložiti poročilo o validiranju/preverjanju, zaključke o rezultatih validiranja/preverjanja in osnutek izjave o validiranju/preverjanju za opazovani primer. Ocenjevalna komisija pripravi poročilo o opazovanem validiranju/preverjanju (OB05-43), ki vključuje tudi informacije o oceni vsebine naknadno poslanega poročila.

Ocenjevalci med opazovanjem validiranja/preverjanja ocenjujejo delovanje celotne skupine za validiranje/preverjanje.

Ocenjevalci obvestijo člane skupine za validiranje/preverjanje o rezultatih z opazovanja, če je mogoče, takoj po opazovanju.

4 ZAPISI

Vsak ocenjevalec beleži zapise o izvedenem ocenjevanju v kontrolno listo (OB05-77) tako, da je razviden obseg in način ocenjevanja posameznih elementov sistema, glede na zahteve relevantnega standarda, dodatnih zahtev, shem in vodil za organe za validiranje/preverjanje, kot tudi morebitne splošne ugotovitve in posebne pripombe ter navezava na ugotovljene neskladnosti. Še posebej pomembno je, da se za izvedene vertikalne presoje natančno opredeli področje (npr. program validiranja/preverjanja, sogovornik, pregledani zapisi in zaključki).

Strokovni ocenjevalec elemente sistema, ki jih je ocenjeval horizontalno (ugotavljanje ustreznosti in učinkovitosti sistemskih ureditev), vpisuje v prvo tabelo v obrazcu. Te elemente obvezno označi tudi v tabeli za Horizontalno ocenitev.

Obvezna priloga kontrolne liste strokovnega ocenjevalca je tudi OB05-43 – Poročilo o opazovani presoji/preverjanju. Poročilo se pripravi za vsak opazovani postopek posebej.

V zapisih V&V organa se hranijo tudi informacije o državah članicah, kjer preveritelj opravlja preverjanje.

SA ob zaključku postopka akreditiranja izda akreditacijsko listino s priložo v obsegu, v katerem je ugotovila izpolnjevanje zahtev za akreditacijo.

5 OPAZOVANJE EU ETS PREVERITELJA, KO IZVAJA PREVERJANJE V TUJINI

Skladno s členom 50(5) Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2067 lahko SA v primeru, ko akreditiran preveritelj opravlja preverjanje poročil o emisijah toplogrednih plinov v drugi državi članici, zaprosi nacionalni akreditacijski organ države članice, v kateri se preverjanje opravlja, da opravi opazovanje preverjanja v imenu SA.

Postopek se izvede skladno s postopkom za čezmejno akreditacijo.

6 OCENJEVANJE PREVERITELJA, NOSILCA AKREDITACIJSKE LISTINE TUJEGA AKREDITACIJSKEGA ORGANA, KO PREVERJA PO EU ETS V SLOVENIJI

Skladno s členom 50(5) Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2067 lahko akreditacijski organ države članice, ki je preveritelja akreditiral, zaprosi SA, da izvede nadzor nad preveriteljem, akreditiranim v državi članici, ko le-ta opravlja preverjanje na območju Slovenije. V tem primeru se SA z akreditacijskim organom države članice dogovori o načinu nadzora in ob morebitni izvedbi nadzora sporoči rezultate nadzora akreditacijskemu organu, ki je akreditiral preveritelja (Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/2067, člen 74(1)).

Postopek se izvede skladno s postopkom za čezmejno akreditacijo.

7 SPREMEMBE GLEDE NA PREJŠNJO IZDAJO

Dokument je popolnoma prenovljen, zato spremembe niso označene. Obseg področja uporabe dokumenta se je razširil na standard SIST EN ISO/IEC 17029. V spremembe vključena določila nove izdaje standardov SIST EN ISO 14065 in SIST EN ISO 14064-3.

8 PREHODNE DOLOČBE

/

9 OBVLADOVANJE DOKUMENTA

Veljaven dokument se nahaja v i4 (informacijski sistem SA). Čistopis je objavljen na spletni strani SA, v tiskani obliki pa je dostopen na sedežu SA.

Posamezni izvodi so lahko obvladovani tudi v fizični obliki. Prejemniki oziroma mesta hranjenja so razvidni iz zapisov o izdaji dokumenta.

Drugi izpisi in kopije dokumenta so informativnega značaja in niso obvladovani izvodi. Veljavnost teh dokumentov je treba preveriti v i4 ali na spletni strani SA.